

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

برآورد رسوب و تحلیل فرسایش حوضه آبخیز بجوشن چای با بهره گیری از

روش هیدروفیزیکی

طیبه عبدالملکی^{۱*} دکتر محمد رضا نیکجو^۲

۱- دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. ta.abdolmaleki@gmail.com

۲- دانشیار گروه ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. nikjoo1347@gmail.com

چکیده

شناسایی مسائل مرتبط با فرسایش و تولید رسوب جهت برنامه‌ریزی‌ها و توجه به اقدامات پیشگیری کننده بویژه در مناطق حساس با فرسایش پذیری بالا علاوه بر کاهش وقت و هزینه‌ها، از لحاظ توسعه پایدار و نیل به آن، حائز اهمیت می‌باشد. تمهیدات پیشگیری از فرسایش از اقدامات جهت کنترل رسوب موثرتر و مقرون به صرفه‌تر خواهد بود. در دنیا مدل‌ها و روشهای بسیاری با هدف تحلیل فرسایش و برآورد رسوب ارائه شده است. در این پژوهش از مدل هیدروفیزیکی جهت تحلیل فرسایش و رسوب زایی، در حوضه آبخیز بجوشن چای با مساحتی معادل ۱۲۳/۸۶ کیلومتر مربع در شمالغرب شهرستان اهر در محدوده استان آذربایجان شرقی بهره گرفته شده است. هدف از این پژوهش برآورد فرسایش و رسوب با بهره گیری از روش هیدروفیزیکی در حوضه آبریز مورد مطالعه می‌باشد. در این بررسی محدوده مورد مطالعه براساس عوامل هیدروفیزیکی شامل: مساحت، شیب، زمین شناسی، پوشش گیاهی و بارندگی به پنج زیر حوضه تقسیم شد. سپس تأثیر هر یک از عوامل بر رسوب دهی حوضه، ضریب پتانسیل و درصد رسوبدهی هر یک از زیر حوضه‌ها به تفکیک برآورد و تحلیل شد. براساس نتایج میزان برآورد کل رسوب ویژه حوضه معادل ۹۷.۲۰۶ تن در کیلومتر مربع در سال بوده است.

واژه‌های کلیدی: مدل هیدروفیزیکی، فرسایش، توسعه پایدار، رسوب.